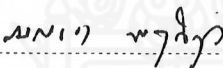

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาปริญญาตรี
สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์
ชื่อและนามสกุล นางสาวอุษา สัมวาลย์
แขนงวิชา สารสนเทศศาสตร์
สาขาวิชา ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์มาลี ล้ำสกุล
2. รองศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์

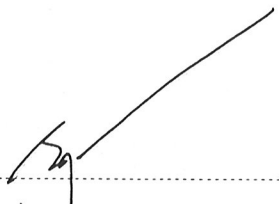
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2561

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรวง พฤติกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์มาลี ล้ำสกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา รุ่งโรจน์วณิชย์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์

ผู้วิจัย นางสาวอุษา สังวาลย์ รหัสนักศึกษา 2551000207 **ปริญญา** ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(สารสนเทศศาสตร์) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์มาลี ถ้ำสกุล
(2) รองศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์ **ปีการศึกษา** 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ (2) เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ และ (3) ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์

วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 5 ปี ภาคปกติ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ จำนวน 6 แห่ง ซึ่งเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 327 คน ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของจำนวนนักศึกษาแต่ละมหาวิทยาลัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษาปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ โดยรวมใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสืออ่านประกอบ หนังสือความรู้ทั่วไป วารสารสารานุกรมศึกษาศาสตร์ วารสารวิทยาสาร จุลสาร และใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทฐานข้อมูล Academic Search Complete ในระดับมากที่สุด (2) การเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ นักศึกษาของแต่ละมหาวิทยาลัย ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 การเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศที่เผยแพร่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากที่สุด การเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาและมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครใช้หนังสือในระดับมากที่สุด นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตใช้หนังสือบนเทปคดในระดับมากที่สุด นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาใช้วารสารศึกษามากที่สุด และ (3) ปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ คือ ทรัพยากรสารสนเทศไม่เพียงพอ และระบบคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการขัดข้องบ่อย

คำสำคัญ สารสนเทศ การใช้สารสนเทศ

Thesis title: Information Use in the Study Process by the Early Childhood Education Undergraduate Students at the Faculties of Education, Rajabhat Universities, the Rattanakosin Group.

Researcher: Miss Usa Sungwan; **ID:** 2551000207;

Degree: Master of Arts (Information Science);

Thesis advisors: (1) Malee Lumsakul, Associate Professor;

(2) Dr. Armonrat Pinyoarnantapong, Associate Professor; **Academic year:** 2017

Abstract

This research aimed to (1) study information use (2) compare it and (3) explore its problematic use by undergraduate students in the field of Early Childhood Education at Rajabhat Universities, the Rattanakosin Group.

The survey research was conducted with 327 Early Childhood Educational students in the 5-year regular Bachelor of Education program at six Rajabhat Universities of the Rattanakosin Group who enrolled in the second semester of the academic year 2015. They were selected based on stratified random sampling according to the proportion of each university's undergraduate students. The statistics used for data analysis were percentages, means, standard deviation, one-way ANOVA and Scheffe's method.

The key findings were as follows: (1) the students from all universities used supplementary reading materials, general knowledge books, Encyclopedia of Education, Journal of Withayajarn, pamphlets, electronic database-Academic Search Complete-at the highest level. (2) No significant differences in terms of information use of printed materials, audiovisual materials and electronic materials were found at the level of 0.05. For the comparison of the use of information sources, it was found that the student respondents relied most heavily on online information sources. Regarding the information resources, additionally, Chandrakasem Rajabhat University students, Bansomdejchaopraya Rajabhat University students and Phranakhon Rajabhat University students used books the most. Suan Dusit University students used fictions the most, and Suan Sunandha Rajabhat University students preferred educational journals the most. Finally, (3) the major problems faced by the students using the library and Information Technology Center of Rajabhat Universities, the Rattanakosin Group were related to the insufficiency of information resources and the connectivity related problems of the computer network system.

Keywords: Information, Information use

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์มาลี ล้าสกุล ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ ภิญโญนันตพงษ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สมสรวง พฤติกุล ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณอาจารย์ประจำสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ทุกท่าน ตลอดจนอาจารย์ท่านอื่น ๆ ที่ได้อบรม ให้ความรู้ในช่วงระยะเวลาที่ศึกษาตลอดหลักสูตรสารสนเทศศาสตร์

กราบขอบพระคุณประธานหลักสูตรและเจ้าหน้าที่สาขาการศึกษาปฐมวัยทุกท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล และให้การสนับสนุนในการทำวิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณ พี่ ๆ และเพื่อนนักศึกษาสาสนเทศศาสตร์ทุกคน ที่ให้การสนับสนุนและเป็นที่กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยความปรารถนาดีตลอดมา

กราบขอบพระคุณคุณแม่ คุณแม่ที่ให้การสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่งตลอดระยะเวลาศึกษาวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแด่บุพการี คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิทยาการและทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องมา ณ โอกาสนี้

อุษา สังวาลย์
ธันวาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
การใช้สารสนเทศ.....	7
ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ.....	9
ฐานข้อมูล.....	13
แหล่งสารสนเทศ.....	15
แหล่งสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์.....	16
ปัญหาการใช้สารสนเทศ.....	18
สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	39
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	40
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแหล่งสารสนเทศที่แสวงหาเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรม การเรียนรู้ของนักศึกษา.....	42
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ.....	108
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ.....	129
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้ สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า.....	136
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	140
สรุปการวิจัย.....	140
อภิปรายผล.....	146
ข้อเสนอแนะ.....	152
บรรณานุกรม.....	153
ภาคผนวก.....	160
ก เอกสารขอความความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	161
ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	167
ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	168
ประวัติผู้วิจัย	184

สารบัญตาราง

หน้า

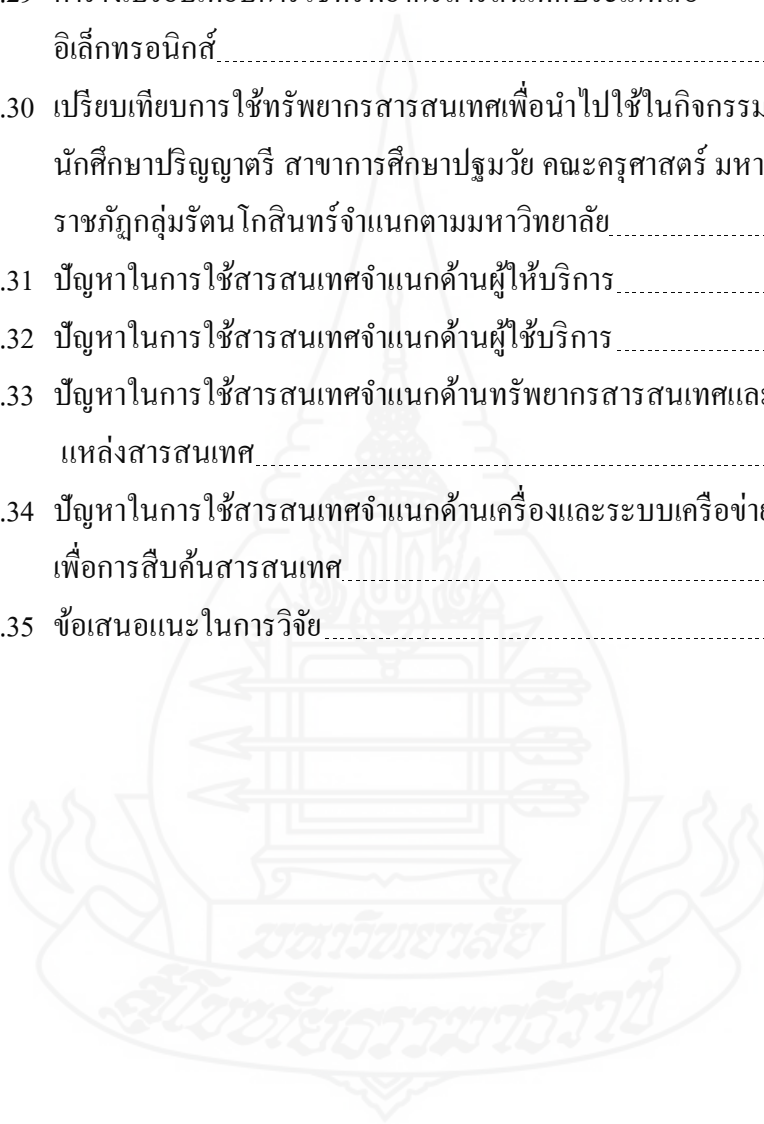
ตารางที่ 3.1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาปริญญาตรีสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์	34
ตารางที่ 4.1	ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	40
ตารางที่ 4.2	แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา การเรียนรู้ภาคทฤษฎี	43
ตารางที่ 4.3	แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม (ให้เกิดความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้นในรายวิชาที่เรียน)	46
ตารางที่ 4.4	แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม (เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนเพิ่มขึ้น)	48
ตารางที่ 4.5	แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม (เพิ่มเติมความรู้ใหม่ ๆ)	51
ตารางที่ 4.6	แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านทำรายงานกลุ่ม/รายงานเดี่ยว (หาหัวข้อรายงาน)	54
ตารางที่ 4.7	แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านทำรายงานกลุ่ม/รายงานเดี่ยว (ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล)	57
ตารางที่ 4.8	แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านทำรายงานกลุ่ม/รายงานเดี่ยว (เขียนนำเสนอรายงาน/ทำรายงาน)	60
ตารางที่ 4.9	สาขาการศึกษาปฐมวัย ตามกิจกรรมด้านศึกษาดูงาน (ศึกษา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของสถาบันที่จะศึกษาดูงาน)	63
ตารางที่ 4.10	แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านฝึกสอน/ฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู (เขียนแผนการสอน)	66
ตารางที่ 4.11	แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านฝึกสอน/ฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู (สังเกตพฤติกรรมการสอน)	69
ตารางที่ 4.12	แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านฝึกสอน/ฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู (ทดลองสอน)	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.13 แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านฝึกสอน/ฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู (ฝึกสอน).....	74
ตารางที่ 4.14 แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านทำโปรเจกต์/ปริญญานิพนธ์ (กำหนดหัวข้อ/กำหนดปัญหา).....	76
ตารางที่ 4.15 แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านทำโปรเจกต์/ปริญญานิพนธ์ (รวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม).....	79
ตารางที่ 4.16 แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านทำโปรเจกต์ / ปริญญานิพนธ์ (ดำเนินการตามโปรเจกต์ / ปริญญานิพนธ์).....	82
ตารางที่ 4.17 แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านทำโปรเจกต์/ปริญญานิพนธ์ (เขียนสรุปเพื่อนำเสนอรูปเล่ม).....	85
ตารางที่ 4.18 แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมเตรียมสอบประจำภาคการศึกษา (ทบทวนเนื้อหา).....	88
ตารางที่ 4.19 แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านเตรียมสอบประจำภาคการศึกษา (เก็บข้อสอบ).....	90
ตารางที่ 4.20 แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านเตรียมสอบใบประกอบวิชาชีพครู (เก็บข้อสอบ) โดยเฉพาะนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 5.....	92
ตารางที่ 4.21 แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านศึกษาต่อ (รวบรวมชื่อสถาบัน ที่จะศึกษาต่อ) โดยเฉพาะนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 5.....	95
ตารางที่ 4.22 แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านศึกษาต่อ(ประเมินและเลือกสถาบัน ที่จะศึกษาต่อ) โดยเฉพาะนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 5 ของนักศึกษา ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์.....	98
ตารางที่ 4.23 แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาตามกิจกรรมด้านต่าง ๆ.....	101
ตารางที่ 4.24 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์.....	108
ตารางที่ 4.25 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อโสตทัศน์.....	111
ตารางที่ 4.26 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์.....	111

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.27 ตารางเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์.....	114
ตารางที่ 4.28 ตารางเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทโสตทัศน.....	121
ตารางที่ 4.29 ตารางเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อ อิเล็กทรอนิกส์.....	123
ตารางที่ 4.30 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนของ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์จำแนกตามมหาวิทยาลัย.....	129
ตารางที่ 4.31 ปัญหาในการใช้สารสนเทศจำแนกด้านผู้ให้บริการ.....	136
ตารางที่ 4.32 ปัญหาในการใช้สารสนเทศจำแนกด้านผู้ใช้บริการ.....	136
ตารางที่ 4.33 ปัญหาในการใช้สารสนเทศจำแนกด้านทรัพยากรสารสนเทศและ แหล่งสารสนเทศ.....	137
ตารางที่ 4.34 ปัญหาในการใช้สารสนเทศจำแนกด้านเครื่องและระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เพื่อการสืบค้นสารสนเทศ.....	138
ตารางที่ 4.35 ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	138

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	4
--------------------------------------	---

